

Відповіді до завдань I туру
VII обласної Інтернет-олімпіади з математики 2014-2015 н.р.
8 клас

1. Мама дала Петрику грошей на 30 олівців. Виявилось, що в магазині проходила рекламна акція: в обмін на товарний чек про купівлю набору з 20 олівців магазин повертає 25% вартості набору, а в обмін на товарний чек про купівлю набору з 5 олівців – 10%. Яку найбільшу кількість олівців може принести додому Петрик?

Розв'язання. Нехай Петрик спочатку купив 20 олівців. Магазин повернув йому 25% тобто ціну 5 олівців. В нього було грошей ще на 10 олівців, тому він може придбати 15 олівців. І за ці 5х3 олівців магазин знову повертає ціну півтора олівця. За ці гроші він зможе придбати ще один олівець. Отже, всього 36 олівців.

Відповідь: 36 олівців.

2. Обчисліть НСД($2013^{2014} + 256^{2013}$; 2013^{2015}).

Розв'язування: Спільний дільник чисел $2013^{2014} + 256^{2013}$ та 2013^{2015} є також дільниками чисел 2013^{2014} , 2013^{2015} , 256^{2013} . Оскільки 256 та 2013 взаємно прості то $\text{НСД}(2013^{2014} + 256^{2013}; 2013^{2015}) = 1$.

Відповідь: 1.

3. Знайти два прості двозначні числа, що складаються з одних і тих самих цифр, якщо різниця між цими числами дорівнює повному квадрату.

Розв'язання. Позначимо перше число $10x + y$, тоді друге $10y + x$, маємо:

$$1 \leq x \leq 9, \quad 1 \leq y \leq 9. \quad \text{Складемо рівняння } (10x + y) - (10y + x) = n^2, \\ 9(x - y) = n^2. \quad \text{Звідки } x - y = 1 \text{ або } x - y = 4.$$

Якщо $x - y = 1$, то одне двозначне число буде парним, тобто складеним, а це не задовольняє умови, отже $x - y = 4$.

Аналіз варіантів показує, що підходить два числа.

Відповідь. 37, 73.

4. Доведіть, що серед будь-яких 100 цілих чисел можна вказати 15 чисел таких, що різниця будь-яких двох із них ділиться на 7 без остачі. Чи можна знайти 16 чисел, які задовольняли б ту саму умову?

Розв'язання. Різниця двох цілих чисел ділиться на 7 тоді і тільки тоді, коли остачі від ділення цих чисел на 7 однакові. При діленні на 7 є сім різних остач : 0;1;2;3;4;5;6.

Припустимо, що не можна вибрати 15 чисел, які задовольняють дану умову. Це означає, що чисел, які при діленні на 7 дають остачу r $r \in \{0,1,2,3,4,5,6\}$ не більше ніж 14. У цьому разі маємо не більше як $7 \cdot 14 = 98$ чисел.

Суперечливість. Отже, існують 15 чисел, які при діленні на 7 дають однакову остачу.

Для 16 твердження задачі не виконується. Наприклад, серед усіх натуральних чисел від 1 до 100 включно не можна виділити набір з 16 чисел, що при діленні на 7 мають однакову остачу. Останнє твердження доводиться безпосередньою перевіркою.

5. Чи має розв'язки в цілих числах рівняння $x^3 + x + 10y = 2014$?

Розв'язання. знайдемо останню цифру числа $x^3 + x + 10y$, склавши таблицю:

Остання цифра числа	x	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	x^3	0	1	8	7	4	5	6	3	2	9
	$x^3 + x + 10y$	0	2	0	0	8	0	2	0	0	8

Бачимо, що число $x^3 + x + 10y$ при будь-яких цілих x і y закінчується однією з цифр: 0; 2; 8 - і отже, не може дорівнювати 2014.

Відповідь. Рівняння розв'язків не має.

6. Порівняйте $\frac{1}{2!} + \frac{2}{3!} + \frac{3}{4!} + \dots + \frac{2014}{2015!}$ і **1**. ($n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$)

Розв'язання. $\frac{1}{2!} + \frac{2}{3!} + \frac{3}{4!} + \dots + \frac{2014}{2015!} = \frac{2-1}{2!} + \frac{3-1}{3!} + \frac{4-1}{4!} + \dots + \frac{2015-1}{2015!} =$
 $1 - \frac{1}{2!} + \frac{1}{2!} - \frac{1}{3!} + \frac{1}{3!} - \frac{1}{4!} + \frac{1}{4!} + \dots + \frac{1}{2014!} - \frac{1}{2015!} = 1 - \frac{1}{2015!} < 1.$

7. На деякому острові живе 2014 жителів, кожний з яких або лицар (завжди говорить правду), або брехун (завжди каже неправду). Одного разу всі жителі острова розбилися на пари, і кожен про свого напарника сказав один вислів: «він лицар» або «він брехун». Чи могло виявитись так, що і тих, і інших висловів виявилось порівну?

Розв'язання.

Ні. Якщо в парі стоять обидва лицарі або обидва брехуни, то вони один про одного скажуть «він лицар», якщо ж в парі стоять один лицар і один брехун, то вони обидва скажуть «він брехун». Тобто кожен вислів буде сказано парну кількість разів. Якби таких висловів було б порівну, то кожен з них прозвучав би $2014:2=1007$ разів. А це число непарне.

8. За правилами гри, у трійці довільних чисел, замінюються кожне число сумою двох інших. Наприклад $\{6;10;15\} \rightarrow \{25;21;16\}$. Перемагає той у кого першим з'явиться число 2014. Андрій розпочинає із трійки $\{3;4;5\}$. Чи має він шанс виграти? Відповідь пояснить.

Розв'язання: Андрій розпочинає із трійки що має вигляд $\{2^n - 1; 2^n; 2^n + 1\}$, де

$n=2$. тому він може отримувати таку трійку:

$\{2^n + 2^n + 1; 2^n - 1 + 2^n + 1; 2^n - 1 + 2^n\} = \{2^{n+1} + 1; 2^{n+1}; 2^{n+1} - 1\} \rightarrow \dots \rightarrow \{2^{k+n} \pm 1; 2^{k+n}; 2^{k+n} \mp 1\}$, де $k \in \mathbb{N}$, що є трьома послідовними натуральними числами, одне з яких є степенем двійки, оскільки $2^{10} = 1024$, а $2^{11} = 2048$, то отримати число 2014 Андрій не зможе.

Відповідь: ні.